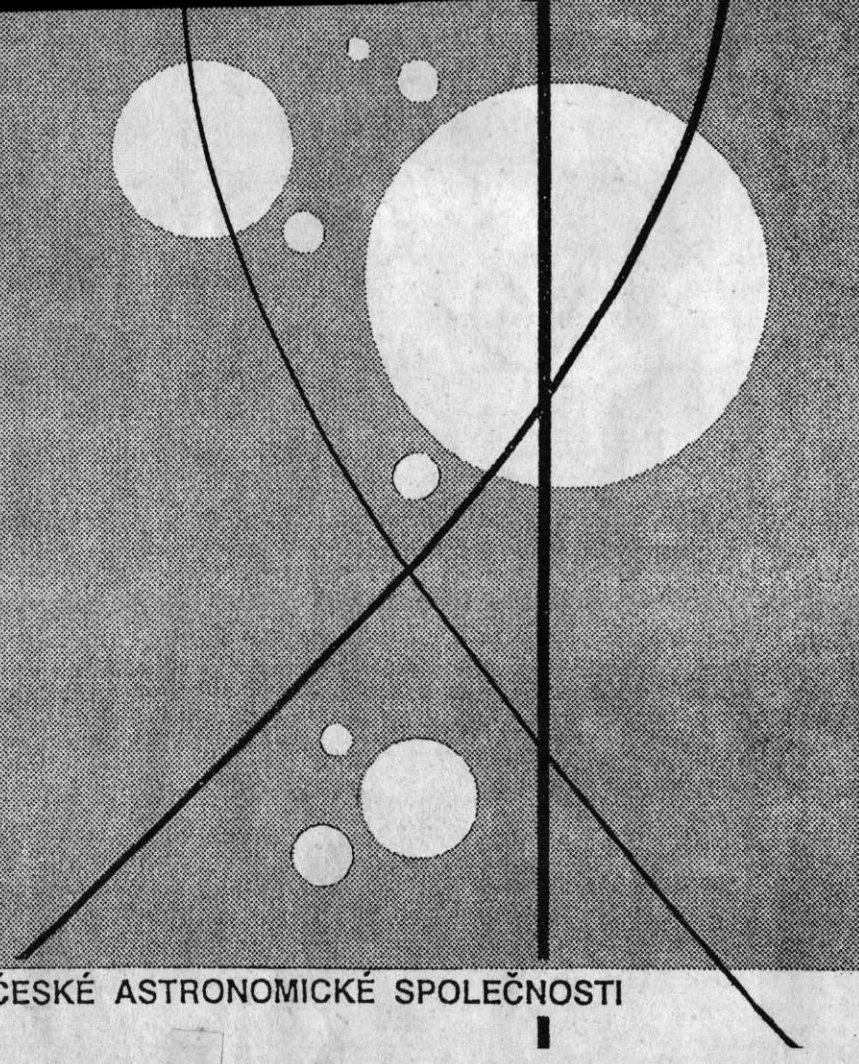

KOSMICKÉ ROZHLEDY PLUS

ROČNÍK 36 ČÍSLO 1/98

NEPERIODICKÝ VĚSTNÍK ČESKÉ ASTRONOMICKÉ SPOLEČNOSTI

Obsah

Povídání o mapách, <i>M. Šulc</i>	2
Společnost pro Meziplanetární Hmotu, <i>V. Znojil</i>	8
Sjezd ČAS 4. - 5. dubna 1998 v Brně, <i>P. Hájek</i>	9
Cena Zdeňka Kvíze udělena	11
Nad Říší hvězd se vyjasňuje?, <i>E. Marková</i>	11
ČAS do druhého tisíciletí, <i>V. Znojil</i>	12
Sekce ČAS v roce 1997, <i>K. Halíř</i>	13
Vlastní příspěvky složek ČAS, <i>K. Halíř</i>	16
Zpráva o činnosti výkonného výboru ČAS v roce 1997, <i>J. Borovička</i>	17
Čestní členové ČAS, <i>M. Šolc</i>	18
Zápis z 15. zasedání výkonného výboru ČAS z 28. 1., <i>J. Borovička</i>	20
Kolektivní členové České astronomické společnosti, <i>P. Suchan</i>	24
Opravy, <i>M. Šulc</i>	28

Číslo 1/1998 odesláno k tisku 27. 2. 1998.

Uzávěrka čísla 2/1998 je 22. 5. 1998

Příspěvky zasílejte prosím na adresu: Petr Hájek, Jan Šafář, Hvězdárna a planetárium Mikuláše Koperníka, Kraví hora 2, 616 00 Brno.

Povídání o mapách

(Dokončení)

4. Zobrazení kuželová

Při kuželovém zobrazení se glóbus zobrazuje na kuželovou plochu. V základní poloze osa kuželové plochy splývá s rotační osou glóbu, v poloze příčné leží v rovině rovníku nebo může být v poloze obecné. V případech, kdy je kuželová plocha tečná, se zachovává délka dotykové rovnoběžky (resp. rovnoběžky kartografické), v případě, že je kuželová plocha sečná, se zachovává délka dvou (kartografických) rovnoběžek.

V základní poloze splývají poledníky (deklinální kružnice) s kartografickými poledníky a rovnoběžky s kartografickými rovnoběžkami.

4.1. Zobrazení na tečnou kuželovou plochu

Definiční rovnice určují polární souřadnice bodů v mapě a to tak, že do jejich osy zapadá obraz počáteční deklinální kružnice (poledníku), avšak obraz prvního pólu (t. j. přilehlého k vrcholu kuželové plochy) neleží vždy v počátku souřadné soustavy.

Definiční rovnice obrazů deklinálních kružnic je vždy

$$\alpha' = n \cdot \alpha$$

a pro poloměry obrazů rovnoběžek platí

$$\sigma = f(p).$$

4.1.1. Kuželové zobrazení Ptolemaiovo

Toto zobrazení je vyrovnávací a zachovává délku deklinálních kružnic (poledníků). Přesně vzato není zobrazením, protože obrazy obou pólů jsou kruhové oblouky. Definiční rovnice poloměrů obrazů rovnoběžek zní

$$\sigma = R \cdot (\operatorname{tg} p_0 + p - p_0).$$

Úhly deklinálních kružnic jsou určeny rovnicí

$$\alpha' = \alpha \cos p_0.$$

p_0 je polární vzdálenost rovnoběžky zobrazovaného pásu, která je dotykovou rovnoběžkou.

Zkreslení jsou:

$$k_p = 1$$

$$k_r = (\sin p_0 - (p_0 - p) \cos p_0) / \sin p.$$

Tohoto zobrazení použil např. A. Bečvář v Atlase coeli (oblast deklinací 20° - 60°) a Atlase borealis (oblast deklinací 30° - 50°), s hodnotou $n = 0,5$ (pokud jsem správně měřil...).

4.1.2. Kuželové zobrazení Lambertovo

Toto zobrazení je plochojevné, úzký pás ležící kolem rovnoběžky s pólovou vzdáleností p_0 je i délkojevný.

Rovnice obrazů zní

$$\sigma = 2R \cdot \sin p/2 \cdot \cos^{-1} p_0/2$$

$$\alpha = \cos^2 (p_0/2).$$

Zkreslení jsou

$$k_p = 1/k_r = \cos(p/2) \cdot \cos^{-1} (p_0/2).$$

Nevzpomínám si, že bych se setkal s mapou oblohy v tomto zobrazení. Mohlo by být použito při zobrazování částí povrchů planet.

4.1.3. Kuželové zobrazení Gaussovo

Gaussovo zobrazení je úhlojevné. Obraz 1. pólu je v počátku souřadné soustavy. Glóbus se zobrazí na kruhovou výseč s úhlem $360^\circ \cdot \cos p_0$. Dotyková rovnoběžka je délkojevná. Poloměry obrazů rovnoběžek jsou určeny rovnicí:

$$\sigma = R \cdot \operatorname{tg} p_0 \cdot (\operatorname{tg}(p/2) \cdot \operatorname{ctg}(p_0/2))^{\cos(p_0)}$$

Zkreslení jsou:

$$k_p = k_r = \sin p_0 \cdot \sin^{-1} (p) \cdot (\operatorname{tg}(p/2) \operatorname{ctg}(p_0/2))^{\cos(p_0)}.$$

S použitím tohoto zobrazení v astronomii jsem se neseťkal a uvádím ho jen pro úplnost.

4.2. Zobrazení na sečnou plochu

4.2.1. Zobrazení kuželové Albersovo

Zobrazení je plochojevné. Není však zobrazením v pravém smyslu slova, neboť obrazem pólů jsou oblouky. Vzdálenosti obrazů rovnoběžek se směrem k pólům zmenšují.

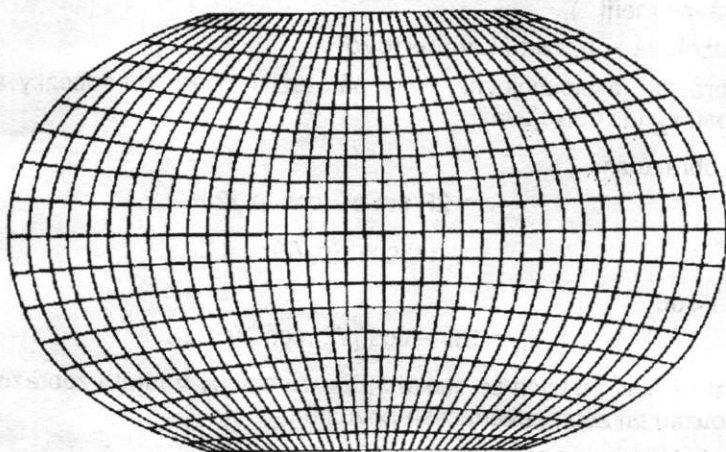
Zobrazení uvádím jen jako příklad zobrazení na sečnou plochu.

4.3. Zobrazení polykonická

Jedná se o zobrazování na větší počet souosých kuželových ploch. Obrazy rovnoběžek jsou nesoustředné kruhové oblouky.

Za příklad může sloužit

4.3.1. Polykonické zobrazení CNIIGAiK

Polykonické zobrazení CNIIGAiK 1950. Podle Atlas světa. Praha 1981.

Toto zobrazení nemá zobrazovací rovnice, sestruje se pomocí tabulek souřadnic.

Obrazy rovnoběžek a pólů jsou nesoustředné kruhové oblouky se středy na přímkovém obrazu základního poledníku (deklinanční kružnice). V poslední době se používá poměrně často.

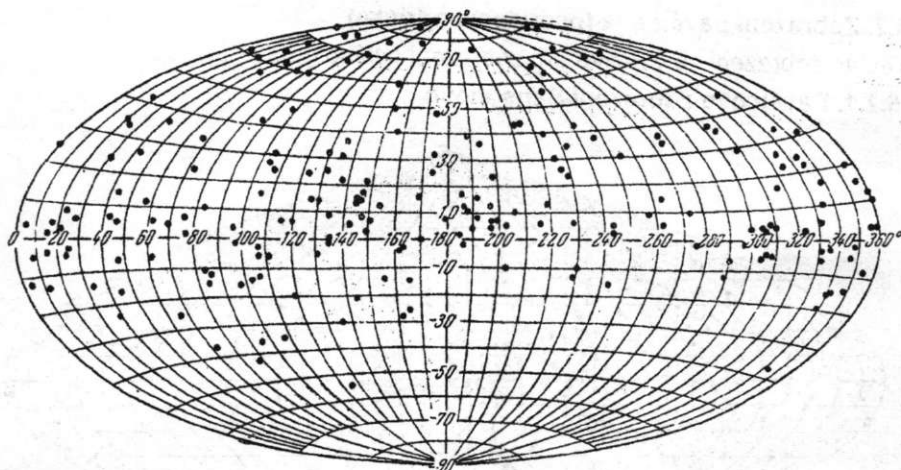
5. Nepravá zobrazení

5.1. Zobrazení pseudoazimutální

Pseudoazimutální zobrazení se získá z azimutálního zobrazení zkrácením obrazu poloviny glóbu zobrazeného v příčné poloze tak, že střední poledník (deklinanční kružnice) se zkrátí na polovinu. Rektascenze deklinančních kružnic se překótují (hodnoty rektascenzí se násobí 2). Vzniklý obraz má tvar elipsy, zobrazující celý glóbus. Často se lze v astronomii setkat s následujícím druhem:

5.1.1. Pseudoazimutální zobrazení Hammerovo

Hammerovo zobrazení se získává výše uvedeným postupem z Lambertova azimutálního zobrazení v poloze příčné. Glóbus lze pak zobrazit celý jako elipsu o poloosách $R \cdot 2^{1/2}$ a $R \cdot 2^{-1/2}$.

Pseudoazimutální zobrazení Hammerovo (plochojevné). B. Lowell, Meteor Astronomy

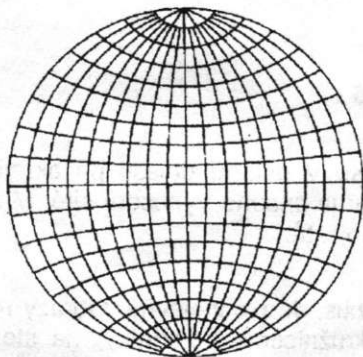
Pro souřadnice bodů platí rovnice

$$x = 2 \cdot R \cdot 2^{1/2} \cdot \cos \delta \cdot \sin(\alpha/2) \cdot (1 + \cos \delta \cdot \cos(\alpha/2))^{-1/2},$$

$$y = R \cdot 2^{1/2} \sin \delta \cdot (1 + \cos \delta \cdot \cos(\alpha/2))^{-1/2}.$$

Podstatnými vlastnostmi zobrazení je plochojevnost a možnost zobrazení celého glóbu. Proto se používá např. při znázornění rozložení hustoty objektů na nebeské sféře.

5.1.2. Globulární zobrazení Nicolosiho

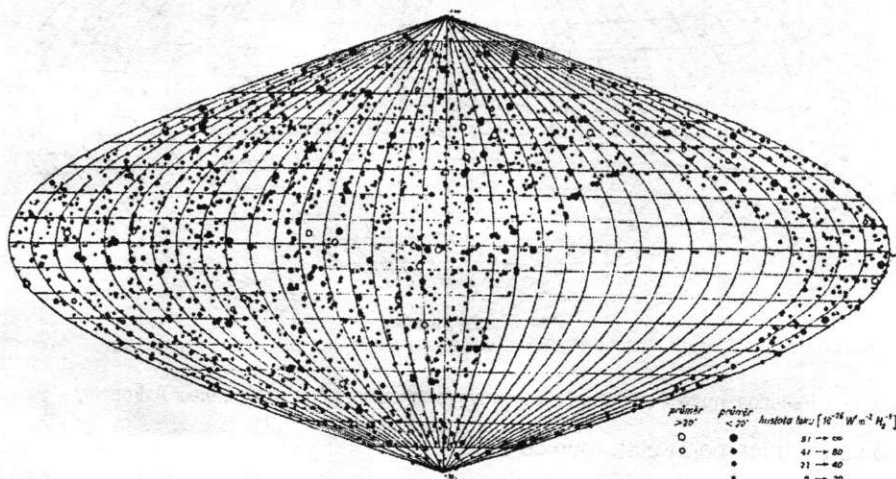

Toto zobrazení se používá pro zobrazení polokoulí. (Neplatí pro něj obecná poznámka sub 5.1.). Obrazy poledníků i rovnoběžek jsou kruhové, vyjma obrazu středního poledníku a rovníku. Obrazy rovníku, středního poledníku a poledníků $\pm 90^\circ$ jsou děleny na stejné díly. Polokoule se zobrazí do kruhu o poloměru $\pi R/2$.

5.2. Zobrazení paválcová (pseudocylindrická)

Těchto zobrazení se využívá pro zobrazení celého glóbu.

5.2.1. Paválcové zobrazení Sansonovo

Ukázka použití paválcového plochojevného zobrazení Sansonova. J. Budějický, Z. Plavcová, M. Plavec, Radioastronomie, ČSAV, Praha 1962.

(Synonyma: z. Mercatorovo - Sansonovo, z. Sansonovo - Flamsteedovo)

V tomto zobrazení jsou zobrazeny všechny rovnoběžky jako úsečky se zachovanou délkou, centrální deklinační kružnice se zobrazí jako úsečka se zachovanou délkou, rovnoměrně dělená, obrazy ostatních deklinačních kružnic jsou sinusoidy.

Rovnice obrazů bodů zní:

$$x = R \cdot \alpha \cdot \cos \delta$$

$$y = R \cdot \delta$$

Základní vlastností mapy je její plochojevnost. V polární oblasti při okrajích mapy je však velké úhlové zkreslení. Výhodou je snadné vynesení sítě. Mapy se používá pro znázornění rozložení hustoty objektů.

5.2.2. Paválcové zobrazení Mollweidovo

Mollweidova mapa rovněž zobrazuje celý glóbus. Je plochojevná. Obrazy rovnoběžek jsou úsečky, dělené deklinačními kružnicemi (poledníky) na stejné díly. Vzdálenosti rovnoběžek se směrem k pólům zmenšují. Deklinační kružnice

Společnost pro Meziplanetární Hmotu

Tento příspěvek píší proto, že si myslím, že v KR+ by se měly čas od času představit jednotlivé astronomické aktivity související s Českou astronomickou společností. SMPH je jednou z "malých" astronomických organizací u nás (pod pojmem "malé organizace" rozumím organizace místní, nebo újeji oborově zaměřené). Vznikla ze sekce meziplanetární hmoty ČAS, jejíž roli nadále plní a jejímž je kolektivním členem. Počet členů se pohybuje kolem 60 - 70 s mírným meziročním růstem. Zabývá se především meteory a kometami, jejichž pozorování organizuje (ve spolupráci s International Meteor Organization a při vizuálním sledování komet s databází International Comet Quarterly).

Pro své členy vydává Zpravodaj SMPH, který vychází dle potřeby (v posledních letech asi 15x - 16x ročně). Celkový rozsah ročníku Zpravodaje je asi 200 - 250 stran formátu A5 (jako KR+), zmenšených z A4. Zpravodaj obsahuje pozorovací programy pro pozorovatele meteorů, mapky okolí jasnějších komet (asi do 14 mag, například pro "bohatou" únorovou lunaci je to 11 komet), zprávy o pozorování našich členů a přehledy o jejich zařazení do databází. Dále jsou zařazovány příspěvky o novinkách v oboru (včetně planetek), zajímavější výsledky ze zpracovaných pozorování a podobně. V únoru vychází již 104. číslo.

Dále nabízí členům metodickou pomoc, návody, hvězdné katalogy pro PC a zvýhodněné členství v IMO. Hlavním zdrojem pro krytí činnosti SMPH jsou členské příspěvky, pro členy ČAS jsou 135 Kč, respektive 95 Kč (pro studenty a důchodce), pro ostatní 175 Kč (130 Kč).

Za loňský rok shromáždila 600 pozorování od 17 komet; 196 pozorování meteorů v trvání 540 hod, během nichž bylo zaznamenáno 11597 meteorů. Této činnosti se účastnilo více než 50 pozorovatelů. SMPH je řízena 5-tičlenným výborem voleným na 4 roky.

Podrobnější informace poskytnou členové výboru:

předseda: doc. Vladimír Znojil, Elpova 22, 628 00 Brno,
tel. (do práce) 05/42126457, e-mail: znojil@med.muni.cz;

místopředseda: Dr. Petr Pravec, 251 65 Ondřejov 142,
tel. 02/881611, e-mail: pravec@asu.cas.cz;

hospodář: Mgr. Miroslav Šulc, Velkopavlovická 19, 628 00 Brno,
tel. 05/44214743 (domů), 05/41321317 (do školy).
Dr. Jan Kyselý, ppor Příhody 1689, 258 01 Vlašim,
e-mail: honza@ufa.cas.cz;
Kamil Hornoch, Paseky 393, 664 31 Lelekovice,
tel. 05/41232105, e-mail: ok2rea@prgata.sci.muni.cz.

Vladimír Znojil

Sjezd ČAS 4. - 5. dubna 1998 v Brně

V posledních KR+ loňského roku, které jste vlivem distribuce dostali až v letošním roce, jsme již informovali o konání řádného sjezdu České astronomické společnosti. Tento sjezd se bude konat na Hvězdárně a planetáriu Mikuláše Koperníka, Kraví hora 2, 616 00 Brno. Do uzávěrky tohoto čísla ještě všechny složky neoznámily své delegáty, takže níže uvedený seznam není konečný. Vzhledem k tomu, že 28. února 1998 se v Praze koná plenární schůze, neuveřejňujeme v tomto čísle jednací, ani volební řád tohoto sjezdu. Již dnes, v době psaní tohoto příspěvku tyto materiály existují, ale je možné, že po plenární schůzi v Praze doznají podstatných změn. Všechny potřebné materiály obdrží pak delegáti přímo na místě sjezdu. Program sjezdu, který je níže uveden je opět orientační, neboť hlavně v oblasti voleb budou pravděpodobně přijaty na plenární schůzi změny.

Tedy zvolení delegáti a všichni členové ČAS, kteří se chtějí sjezdu zúčastnit si mohou být v tuto chvíli jisti místem a začátkem konání sjezdu. Organizační pokyny budou delegátům rozeslány poštou minimálně 10 dní před konáním sjezdu. Pro ty, kteří nebyli nominováni jako delegáti na sjezd a chtějí se ho zúčastnit: Hvězdárna a planetárium Mikuláše Koperníka v Brně se nachází na Kraví hoře v Masarykově čtvrti (dříve také Jiráskova čtvrť). Na hvězdárnu je možné se dostat od nádraží ČD pohodlně tramvají č. 4 směr Masarykova čtvrť. Vystupuje se až na konečné stanici, kde hned po vystoupení z tramvaje je hvězdárna na Kraví hoře vidět. Během sjezdu bude zajištěno občerstvení (káva, čaj, limonáda, obložené chleby, párky...). Noclehy budou zajištěny pouze pro delegáty, kteří si je zamluví předem. V omezené míře lze přespát v budově hvězdárny ve vlastním spacím pytlí, ale i tuto možnost je nutno předem domluvit. Začátek konání sjezdu je stanoven na 13.00 hod 4. 4. 1998. Předpokládaný konec je 5. 4. 1998 kolem poledne. Sobotní jednání bude v podvečerních hodinách doplněno odbornou přednáškou RNDr. Zdeňka Mikuláška, Csc. na téma "Záludné otázky z astronomie".

Petr Hájek

Program sjezdu

Sobota 4. 4., zahájení ve 13:00:

1. Zahájení, přivítání hostů
2. Uctění památky zesnulých členů
3. Volba předsedajícího sjezdu

4. Seznámení s programem, schválení programu
5. Schválení volebního a jednacího řádu
6. Volba mandátové, volební a návrhové komise
7. Volba zapisovatele a ověřovatelů zápisu
8. Zpráva o činnosti ČAS za období mezi sjezdy
9. Zpráva o hospodaření
10. Zpráva revizorů
11. Diskuse
12. Hlasování o udělení absolutiona
13. Volba čestných členů ČAS
14. Představení kandidátů
15. Odborná přednáška

Neděle 5. 4., zahájení v 9:00:

1. Zpráva mandátové komise
2. Volba předsedy
3. Zpráva volební komise o výsledku hlasování
4. Volba hospodáře
5. Zpráva volební komise o výsledku hlasování
6. Volba nových členů VV
7. Zpráva o připravované konferenci JENAM 98 v Praze
8. Zpráva o výsledku hlasování
9. Volba revizorů
10. Zpráva o výsledku hlasování
11. Závěrečná zpráva volební komise
12. Diskuse
13. Zpráva návrhové komise: usnesení 13. sjezdu ČAS
14. Závěr

Delegáti sjezdu ČAS nominovaní za jednotlivé složky
(stav k 20.2.1998)

Sluneční sekce: Ing. Stanislav Fischer, RNDr. Pavel Kotrč

Historická sekce: RNDr. Erika Poková

B.R.N.O. - sekce pozorovatelů proměnných hvězd: RNDr. Petr Hájek
Jan Mánek, Luboš Brát, Mgr. Jindřich Šilhán, RNDr. Miloslav Zejda

Východočeská pobočka: RNDr. Eva Marková, Jiří Kapras

Pobočka Brno: RNDr. Jiří Prudký, Ing. Jan Šafář

Pobočka České Budějovice: František Vaclík, Ing. Jana Tichá

Pobočka Teplice: Zdeněk Tarant

Pobočka Praha: RNDr. Jiří Borovička, CSc., Ing. Marcel Grün, Ing. Milan Major
Ing. Pavel Příhoda, Mgr. Lenka Soumarová, Pavel Suchan, Luděk Vašta
Ing. Rostislav Weber

Společnost pro meziplanetární hmotu: Mgr. Miroslav Šulc

Ostatní složky do výše uvedeného termínu neoznámily svoje delegáty na sjezd ČAS.

Petr Hájek

Cena Zdeňka Kvíze udělena

28. ledna 1998 se sešla komise pro udělení Ceny Zdeňka Kvíze. Cena pro rok 1998 byla jednomyslně udělena mgr. Jiřímu Duškovi, pracovníkovi Hvězdárny a planetária M. Koperníka v Brně za popularizaci astronomie. Cena bude předána na plenárním zasedání ČAS, které se uskuteční 13. září 1998 v pražském planetáriu v rámci konference JENAM 98.

Nad Říši hvězd se vyjasňuje?

Po dlouhé odmlce vyšla Říše hvězd - to je jistě dobré znamení. V úvodníku tohoto šestičísla jsou ale myšlenky a konstatování, se kterými se nemůžeme ztotožnit. Zájem o časopis Říše hvězd byl a je v České astronomické společnosti trvalý. Jak častý náš zájem byl, jak konkrétně vypadal, co jsme chtěli vědět a co jsme nabízeli - to si čtenáři KR+ mohou přecíst a posoudit v zápisech ze zasedání Výkonného výboru ČAS, které jsou v KR+ všechny a doslovně otištěny.

O to víc nás mrzí nedorozumění, které se v úvodníku objevilo. Tak tedy, aby bylo jasno: Českou astronomickou společnost osud Říše hvězd zajímá a jsme vždy ochotni a připraveni reagovat na výzvu ku pomoci a spolupráci.

Za VV ČAS RNDr. Eva Marková, CSc., místopředsedkyně.

ČAS do druhého tisíciletí

O problémech ČAS se zde psalo již mnohokrát, bez výrazného výsledku a obvykle s poněkud idylických pohledem do minulosti, kdy Česká astronomická společnost svou společenskou roli plnila mnohem lépe než teď. Soudím však, na rozdíl od většiny zde zastoupených hlasů, že návrat k "starým ideám", které ČAS kdysi oživil, nemá smysl. Nebudeme snad stavět novou Petřínskou hvězdárnu, zavádět interní spolupráci malých skupinek a podobně.

Myslím si, že hledání "nového smyslu ČAS" je nesmyslnou záležitostí a nepochopením dynamiky, na níž ČAS kdysi stála. Z finančního hlediska je totiž jasné, že společnost o 200 - 2000 členech nemá bez (velmi bohatých) sponzorů téměř žádnou šanci vyvíjet plnou aktivitu. Do 200 členů lze společnost řídit "amatérsky", bez zaměstnanců a placených sekretariátů, nad 2000 členů se peníze na (minimální) sekretariát již mohou "schovat" do členských příspěvků. Řešení se ovšem nabízí samo - a do určité míry je zaváděno: decentralizace činnosti spojená se značným osamostatněním poboček a sekcí, až po vznik samostatných právních subjektů, čímž by se ČAS stala asociací astronomických organizací ČR.

Činnost ČAS vždy závisela na ochotě a práci jejích členů, jak na místní úrovni v pobočkách, tak také v sekcích. Nejde o nic jiného, než o obnovení tohoto prastarého principu v nových podmínkách. Výmluvy na to, že "nejsou peníze" nejsou únosné. Organizace se značnou aktivitou mají dost členů i tehdy, když jsou jejich členské příspěvky mnohem vyšší, než současné příspěvky ČAS. Skuteční zájemci a astronomii totiž srovnávají poskytované služby (včetně svých možností zapojit se do nich) s náklady. Příspěvky ČAS před válkou nebyly (vůči tehdejšímu příjmům) nijak malé a přesto měla tato organizace tisíce členů.

Vím, měla tehdy členský časopis "Říši hvězd", který byl tehdy prakticky jediným tuzemským zdrojem astronomických informací. Dnes se informace šíří mnohem rychleji (včetně internetu) a zahraniční zprávy jsou mnohem dostupnější než tehdy. Přesto bych se za časopis (jako jednu z mála centrálních aktivit) přimlouval. Mnoho současných zájemců totiž postrádá dobře zpracované přehledy z různých oborů astronomie. Přibude ještě další role časopisu: co kde jaká organizace pořádá, která funguje a jak a která ne. Na tomto poli je dnes situace trochu nepřehledná a takovou zůstane asi ještě pár let, menší organizace jsou přece jen dosti "zranitelné". Členové se musí dovědět, kam se právě teď obrátit se svými zájmy.

Druhou a ještě podstatnější rolí ČAS by mělo být hájení zájmů "astronomické obce" jako celku. Hlas společnosti, za níž stojí velký počet členů je rozhodně

slyšet lépe, než hlas malých organizací. Prostá analogie se západními státy napovídá, že tato role by nemusela být nezajímavá ani pro profesionální astronomická pracoviště, jimž by usnadnila propagaci své práce a výsledků. Vlivná společnost také snadněji získá sponzory, případně dotace (které existují i na západě). Může účinně podpořit vzdělávací, případně i výzkumné granty menších astronomických skupin (v delší časové perspektivě se může stát i menším grantovým orgánem).

Jednou z cest, jak dosáhnout těchto cílů je zvýšení pružnosti práce všech složek. Často pořádané schůze výborů jsou anachronizmem únosným jen pro menší pobočky. Nejjednodušší cestou je zvýšení pravomocí a odpovědnosti jednotlivých funkcionářů, rychlá korespondence, telefon a nověji e-mail. Všeobecné rozšíření těchto prostředků činí většinu osobního styku zbytečnou (například ze členů SMPH není telefonické spojení na jednoho, na 47% je spojení e-mailem, a to včetně řadových členů).

Z toho, co jsem zde napsal je zřejmé, že úkolů, které stojí u nás před centrální astronomickou organizací je skutečně dost. Je proto zbytečné dlouze naříkat nad každou málo aktivní pobočkou či sekci. Pokud v ní jsou skuteční vážnější zájemci, možnosti si najdou vždy. Pokud ne, nemá příliš smysl resuscitovat mrtvolky. Nová ČAS by se měla víc zabývat tím, co funguje, než tím, co skomírá.

Vladimír Znojil

Sekce ČAS v roce 1997

Sekce na základě jejich činnosti v právě uplynulém roce 1997 lze rozdělit do dvou, na první pohled, zcela odlišných skupin.

V první skupince se nalézají sekce, které vyvíjejí výraznou aktivitu a svým členům poskytují jak informace organizační, tak i odborné. Pořádají řadu akcí, jako jsou například setkání členů, přednášky, odborné semináře či organizování individuálních i společných pozorovacích aktivit. Tyto sekce současně s plněním svých závazků vůči členům, bez větších obtíží plní i povinnosti přenesené novými stanovami na složky. Nepřímým měřítkem činnosti té které složky je počet jejich členů, který s různou rychlostí stoupá.

V kontrastu ke kvartetu aktivních sekcí se se svou existencí od jednoho zasedání VV ČAS ke druhému potýkají skupiny další. Většinou se vyznačují tím, že nemají sílu vydávat sebejednodušší členský zpravodaj, který by zajišťoval sounáležitost a informovanost členské základny, která se navíc v mnoha případech pomalu rozpívá. Na druhou stranu je pravdou, že některé z těchto sekcí, i přes svou vnější pasivitu, pravděpodobně žijí velice dobře utajeným vnitřním

aktivním životem, který dává uspokojení jejich členům. Tento přístup ke spolkové činnosti je však na škodu celé komunity, která se o takové činnosti nedozvídá a nemá proto prakticky možnost se do ní zapojit.

V následujícím výčtu se seznámíte s jednotlivými sekcemi organizovanými ČAS. U každé skupiny je uveden počet členů a nejvýznamnější aktivity roku 1997 vyplývající z hlášení o činnosti. Tento výčet si ani zdaleka nečiní nárok na úplnost a to ať již z důvodu nedodání potřebných podkladů, nebo vzhledem k výběru, který provedl autor této informace.

Astronautická: 14 členů ČAS, nedodala hlášení.

Historická: 6 členů ČAS, nedodala hlášení.

Kosmologická: 19 kmenových členů ČAS, nedodala hlášení.

Pedagogická: 7 kmenových členů ČAS.

Publikační činnost:

- zpráva o výuce věd o vesmíru (publikace Valného shromáždění IAU)
- spoluautorství členů na učebnicích
- recenze učebnic

Odborná činnost:

- přehled o výuce astronomie na středních a vysokých školách

Pozorovatelů proměnných hvězd: 84 členů ČAS.

Publikační činnost:

- časopis sekce - Perseus

Vzdělávací činnost:

- 20. Stelární konference
- 29. mezinárodní konference o výzkumu proměnných hvězd

Odborná činnost:

- organizování pozorování zákrytových dvojhvězd
- organizování fyzických proměnných hvězd - Medúza
- kontakt s AAVSO, účast na zahraničních seminářích a konferencích

Sluneční: 26 členů ČAS.

Publikační činnost:

- Zpravodaj Sluneční sekce (2 čísla)
- distribuce Sunspot-Bulletinu zájemcům
- popularizační články členův časopisech
- odborné články a publikační činnost členů

Vzdělávací činnost:

- podíl na řadě odborných seminářů (např. Člověk ve svém pozemském a kosmickém prostředí)

Odborná činnost:

- Fotosferex
- statistické zpracování pozorování
- synoptické mapy sluneční fotosféry
- patrolní služba
- účast na pozorování úplných zatmění Slunce

Zákrytová a astrometrická: 38 členů ČAS.

Publikační činnost:

- Zákrytový zpravodaj (12 čísel)

Vzdělávací činnost:

- setkání členů sekce ZARok na hvězdárně v Rokycanech (29.-31.8.)

Odborná činnost:

- organizování pozorování tečných zákrytů (17.2. - Rokycany, 15.11. - Michalovce, SR)
- spolupráce při organizování pozorování zákrytů hvězd tělesy sluneční soustavy

Společnost pro Meziplanetární Hmotu: 24 členů ČAS.

Publikační činnost:

- Zpravodaj Společnosti pro Meziplanetární Hmotu (16 čísel)

Odborná činnost:

- organizování pozorování meteorů a komet
- spolupráce s IMO (International Meteor Organization)

Z mnoha míst se dlouhou dobu ozývaly nářky na to, že sekretariát ČAS či jeho Výkonný výbor nedokáží složkám dát potřebné informace o členské základně, poskytovat v dostatečné výši a s požadovanou rychlostí finanční pomoc. Nyní, když mnohé z těchto věcí jsou již plně v rukou složek ozývají se tedy hlasy z druhé strany. Pro zajištění informovanosti vedení ČAS je totiž nezbytné, aby složky poskytovaly alespoň minimální výstupy. Jak vidíte ne vždy se tak děje. Proto pokud jste řadovými členy, doporučuji poohlédněte se po předsedovi, případně výboru vaší sekce a především na těchto lidech chtějte vysvětlení proč sekce nefunguje tak jak byste si představovali. Ještě lepší však bude aktivně se zapojit do jejího chodu a přispět tím k jejímu přizpůsobení vašim představám. Jinak totiž můžete hořekovat pouze sami nad sebou.

Karel Halíř

Vlastní příspěvky složek ČAS

pro rok 1998

Pobočky		
Brno	30,-	- členský zpravodaj Časoprostor
Jihočeská	40,-	- vydává členský zpravodaj Jihočas - volný vstup na akce Hvězdárny Č. Budějovice s pobočkou na Kleti
Praha	50,-	- vydává členský zpravodaj Corona Pragensis - volný vstup na akce HaP hl. m. Prahy - pravidelné pořádání odborných přednášek - exkurse a klubové večery
Teplice	30,-	- volný vstup na Hvězdárny v Mostě a Teplicích a do Planetária v Mostě - 50% sleva na akce
Východočeská	30,-	- vydává oběžník s aktuálními informacemi - sleva na časopis Spektrum - volný vstup na Hvězdárnu v Úpici
Západočeská	50,-	- vydává ASTRONOMICKÉ informace s pobočkovou přílohou - volný vstup na akce Hvězdárny v Rokycanech (i pro rodinné příslušníky) - částečná úhrada nákladů na pozorovací i poznávací expedice

Sekce		
Astronautická	30,-	- pokračování v dokumentační činnosti
Historická	35,-	- podpora, vesměs individuálních, akcí členů sekce
Kosmologická	?	- přednášková činnost
Pedagogická	30,-	- vydávání věstníku Astronomické vzdělávání
Pozorovatelů proměnných hvězd	80,- (50,-)	- vydává členský časopis Perseus - odborné semináře
Sluneční	30,-	- vydává členský Zpravodaj sluneční sekce - spolupráce při organizování pozorování sluneční fotosféry
Zákrytová a astrometrická	50,-	- vydává členský zpravodaj Zákrytový zpravodaj - setkání členů sekce ZARok - organizace expedic za tečnými zákryty
Společnost pro MPH	135,- (95,-)	- vydává členský Zpravodaj SMPH

Každý člen České astronomické společnosti musí být registrován v jedné kmeňové pobočce nebo sekci podle své volby, může se však účastnit činnosti ve

více pobočkách, sekcích nebo odborných skupinách. Tato pasáž Stanov ČAS vám tedy umožňuje volný výběr aktivit, kterým se chcete jako člen ČAS věnovat. Kontaktní adresy na představitele jednotlivých funkčních složek naleznete v závěru každého čísla KR+.

Karel Halíř

Zpráva o činnosti výkonného výboru ČAS v roce 1997

Rok 1997 byl pro Výkonný výbor České astronomické společnosti rokem bez výrazných zlomových událostí a VV ho věnoval na zlepšování organizační práce a na přípravu významných událostí, které ČAS čekají v roce 1998.

10. dubna se ve Valašském Meziříčí konalo tradiční společné zasedání výborů České a Slovenské astronomické společnosti. Bylo jednáno o spolupráci na dalších konkrétních akcích a byla dohodnuta výměna informací a publikací. Česká astronomická společnost má řadu členů ze Slovenska a jejich počet stále roste.

Po převzetí funkce hospodáře Karlem Halířem došlo ke zlepšení organizační práce. Byla provedena rozsáhlá inventarizace majetku ČAS a likvidace nepotřebných položek. Přejít na jednoduché účetnictví snížil administrativní náklady. Pozvolna se zlepšovala evidence členů a výměna informací mezi výkonným výborem a složkami společnosti (pobočkami a sekcemi). Byl vydán a rozšířen informační leták o společnosti. Vyšla tři čísla členského věstníku Kosmické Rozhledy Plus. Bohužel, za celý rok se nepodařilo vyřešit problémy spojené s vydáním nových členských legitimací.

Výkonný výbor se dále věnoval přípravě 14. řádného sjezdu ČAS, který se uskuteční 4. - 5. dubna 1998 v Brně. Ještě předtím uspořádá výkonný výbor ve spolupráci s Pražskou pobočkou ČAS předsjezdovou plenární schůzi 28. února v Praze. Zdaleka největší akcí ČAS, nejen v roce 1998, ale za celé desetiletí, bude však společná konference Evropské astronomické společnosti a České astronomické společnosti 9.-13. září v Praze. Na této konferenci se očekává účast několika set zahraničních astronomů.

Centrální členský příspěvek pro rok 1998 byl stanoven stejně jako v minulých letech na 60 Kč pro studenty a důchodce a 100 Kč pro ostatní. Další příspěvky vybírají pobočky a sekce. V roce 1997 zaplatilo příspěvky a členy ČAS tudíž bylo 378 osob.

Jiří Borovička

Čestní členové ČAS

(do roku 1948 neměla ČAS kategorii čestných členů, udělován byl jen titul)

- 1919 2. valná hromada 9. 2. 1919, Praha
Prof. Jaroslav Zdeněk, první předseda ČAS (1917 - 1919). Uvažovalo se o Milanu Rastislavovi Štefánikovi, ale ten v tom roce zahynul.
- 1931 13. valná hromada 13. 4. 1931, Praha
Dr. Josef Jan Frič při příležitosti 70. narozenin
- 1948 30. valná hromada 24. 4. 1948, Praha
Prof. Dr. František Nušl, předseda ČAS (1922 - 1948), při příležitosti 80. narozenin a ukončení předsednictví (jmenován čestným předsedou)

za léta 1948 - 1959 zatím nejsou úplné údaje

- 1959 1. celostátní sjezd
Václav Jaroš, inspektor odboru kultury Národního výboru Praha a předseda ČAS (1948-1959) při příležitosti ukončení předsednictví
2. a 3. sjezd poskytují zatím neúplné údaje
Jindřich Zeman
- 1966 4. sjezd
Prof. Dr. Bohumil Hacar
Prof. Ing. Vilém Gajdušek
Prof. Alois Peřina
Doc. Dr. Bohumil Šternberk, předseda ČAS (1959-1976)
- 1967 mimořádný sjezd k 50. výr. ČAS a Valnému shromáždění IAU, Praha
Prof. RNDr. Emil Buchar, DrSc. Dr. Josef Papánek
Doc. Dr. Vladimír Guth, DrSc. Dr. František Průša
Doc. Dr. František Link, DrSc. Josef Sadíl
Dr. Karel Hermann-Otavský Ing. Jan Šimáček
František Kadavý Prof. Ján Volko-Starohorský
Josef Klepešta Prof. Zdeněk Kopal
- 1972 6. sjezd 25.-26. 5. 1972, Praha v usnesení čestní čl. nejsou uvedeni.
- 1976 7. volební shromáždění 27.-28. 2. 1976, Planetárium Praha
Prof. Dmitrij Jakovlevic Martynov
Prof. Evald Rudolfovici Mustel
- 1979 8. sjezd 28.-29. 9. 1979, Valašské Meziříčí

Dr. Jarmila Dolejší, CSc.
František Hřebík
Antonín Pešta

prof. Jan Píšala
Dr. Rostislav Rajchl
Dr. Karel Raušal

1982 mimořádný sjezd 3. 12. 1982 Brno čestní členové nebyli voleni.

1983 9. sjezd 30. 9.-1. 10. 1983, Prostějov

RNDr. Oldřich Hlad

František Kozelský

František Krejčí

RNDr. Vojtěch Letfus, CSc., předseda ČAS (1976-1989)

Doc. RNDr. Luboš Perek, DrSc., předseda ČAS (1989-1992)

Prof. RNDr. Vladimír Vanýsek, DrSc.

1986 10. sjezd 10.-11. 10. 1986, Valašské Meziříčí

Prof. Ing. Milan Burša, DrSc.

Karel Mlejnek

Ing. Bohumil Maleček, CSc.

Ing. Vladimír Ptáček

1989 11. sjezd 29.-30. 9. 1989, Rokycany

RNDr. Zdeněk Ceplecha, DrSc.

RNDr. Jiří Grygar, CSc., předseda ČAS (od 1992)

Doc. Antonín Mrkos, CSc.

Jan Němec

Ing. Pavel Přihoda

1990 mimořádný sjezd 15. 6. 1990, Praha Petřín nebyli voleni čestní členové.

1992 12. sjezd 4. 4. 1992, Valašské Meziříčí

Prof. Miroslav Plavec

RNDr. Petr Lála, CSc.

1995 13. sjezd 1.-2. 4. 1995, Planetárium Praha

Doc. RNDr. Závist Bochníček, CSc.

Dr. Luboš Kohoutek

Ladislav Schmied

Poznámky:

V. Jaroš byl zvolen čestným členem v r. 1959, o době mezi tím nemám informace, ale nepředpokládám volbu čestných členů vzhledem k tehdejšímu charakteru Společnosti. Ovšem takové osobnosti jako K. Gottwald, V. Kopecký atd. by mohli být ... a taky byli (!), ale jako tzv. členové čestného předsednictva, takže de iure byli podřízenými čestného předsedy prof. Nušla. Kdoví, jestli si to tenkrát naši předchůdci uvědomili nebo jestli to dokonce udělali úmyslně ...

Martin Šolc

Zápis z 15. zasedání výkonného výboru ČAS konaného dne 28. ledna 1998 v Praze

Přítomni: Dr. Jiří Borovička, Ing. Marcel Grün, Dr. Jiří Grygar*, Karel Halíř, Dr. Petr Hájek, Dr. Eva Marková, Dr. Erika Poková*, Dr. Jiří Prudký (revizor), Pavel Suchan, František Vaclík, Ing. Rostislav Weber (sekretář) [**na část jednání*]

Jednání probíhalo v salonku C ve 24. patře Hotelu Forum a řídila ho Eva Marková. Účastníci jednání se rovněž zúčastnili části prezentace 2. dílu CD-ROMu ASTRO 2001.

Kontrola zápisu z minulého zasedání 10. 12. 1997

K bodu 2d) se doplňuje, že případný sponzorský dar bude věnován na tisk brožury o úplném zatmění Slunce v roce 1999.

K bodu 4d) se doplňuje příspěvek Pedagogické sekce 30 Kč a Historické sekce 35 Kč. Příspěvek Společnosti MPH byl uveden chybně, správně je 135 Kč, pro studenty a důchodce 90 Kč.

Nebylo uvedeno, že Astronautická sekce uvedla v průběhu podzimu 1997 do pořádku všechny administrativní nedostatky a rozhodnutí o jejím zrušení k 31. 12. 1997, přijaté na 13. zasedání VV ČAS, bylo odvoláno.

K bodu 8 se doplňuje, že 28. února 1998 se bude v Praze konat předsjezdová plenární schůze ČAS.

Finance ČAS

Halíř informoval, že k 31. 12. 1997 činila aktiva ČAS 30 256, 54 Kč. Ve srovnání s 31. 12. 1996 byl přebytek o 8 548 Kč nižší. Od začátku roku 1998 přibýlo na účet 17 000.- Kč od tří brněnských složek, nicméně dosud nedošlo vysvětlení struktury peněz došlých od B.R.N.O. Výdaje od začátku roku činí zhruba 1400,- Kč za KR+ a kancelářské potřeby.

Dotace od Rady vědeckých společností (RVS) na rok 1997 ve výši 72 000.- Kč byla řádně vyúčtována. Na rok 1998 bylo požádáno o 81 000.- Kč, z toho 9 000.- na pořádání sjezdu a zbytek na stejné projekty jako loni. Suchan navrhuje na další léta shmout všechny požadavky do jednoho projektu kvůli jednoduchosti vyúčtování. Weber ověří, zda je to možné. Byla rovněž diskutována výše žádosti o dotaci. Pokud by se podařilo vybrat stejné množství členských příspěvků jako loni (přes 60 tisíc včetně příspěvků složek a darů), bylo by možné vyúčtovat dotaci až 140 tis. Kč. Weber však podotkl, že RVS na letošek avizovala snížení dotací o 3%. Nicméně na příští rok se doporučuje o žádosti o vyšší dotaci uvažovat.

VV obdržel žádosti o finanční příspěvek na rok 1998 od všech šesti poboček, tří sekcí a jednoho kolektivního člena. Vzhledem k tomu, že dosud nepřišla dotace

od RVS a je třeba rezervovat prostředky na zabezpečení sjezdu, bylo rozhodnuto schválit příspěvky až na příštím zasedání VV 25. 3. Složky se žádají, aby zatím využívaly ke svému financování vlastních zdrojů.

Halíř oznámil, že vypracoval seznam všech členů ČAS podle skutečně zaplacených příspěvků v roce 1997. Ostatní členové VV odměnili tento výkon potleskem. Celkem loni zaplatilo kmenové příspěvky 371 osob (plus 7 anonymních členů pedagogické sekce, viz níže), z toho čtyři omylem ve dvou různých složkách. Halíř rozdělil seznam podle jednotlivých složek a dílčí seznamy poslel předsedům k doplnění chybějících údajů (adresy, data narození) a k doplnění o členy nekmenové (hostující). Následně provede kontrolu, zda hostující členové jsou skutečně kmenoví v jiných složkách. Poté bude potvrzen počet delegátů složek na sjezd. Podle seznamu budou rovněž rozesílány KR+. Halíř předal současnou verzi seznamu Grygarovi, Weberovi a jednu poslal Vaštovi.

Majetek ČAS

8. ledna se sešla likvidační komise ve složení Grygar, Suchan, Weber a fyzicky zlikvidovala předměty odepsané VV na předchozích zasedáních. Halíř rozeslal dopisy osobám, jimž byly v minulosti zapůjčeny předměty z majetku ČAS, tyto dopisy však zůstaly bez odezvy. Tento problém předloží VV sjezdu.

Halíř, Vaclík a Weber znovu vyzvou pobočky a sekce k provedení inventury majetku do 28. února. Dosud tak učinily jen dvě pobočky (Zč, Vč) a dvě sekce (zákr., slun.). Na řádném provedení inventur závisí vyslovení absolutoria výkonnému výboru sjezdem. Ve složkách, které inventuru ve stanovené lhůtě neprovedou, ji uskuteční revizní komise na náklady složek, tj. složkám bude o tyto náklady snížena dotace z VV. Prudký pošle Halířovi kopie revizních zpráv. Revizní komise se sejde v sekretariátu ČAS 20. března v 9:30, provede tam revizi a vypracuje zprávu pro sjezd. Schůzky se zúčastní též Suchan, Halíř a Weber.

Pobočky, sekce a kolektivní členové

Bylo potvrzeno zrušení poboček Třebíč a Ostrava (6 pro, 1 se zdržel, nikdo proti). Weber pošle výzvu k provedení inventury bývalým předsedům a informaci o zrušení pobočky bývalým členům pobočky Třebíč.

Pobočky a sekce, které dosud nedodaly zprávu o činnosti za rok 1997 a finanční požadavky na rok 1998, budou vyzvány, aby tak učinily co nejdříve (Halíř, Vaclík).

Předseda pedagogické sekce Doc. Šolc předal před zasedáním zprávu o činnosti sekce, seznam domnělých členů a 700 Kč jako kmenové příspěvky za rok 1997, avšak bez uvedení konkrétních plátců. Halíř se s ním spojí pro upřesnění údajů. Pedagogická sekce zrušena nebyla a pokračuje v činnosti.

Z kolektivních členů žádá finanční příspěvek (kromě SMPH) jen EAI. Suchan doporučuje ke schválení, rozhodnuto však bude až na příštím zasedání. Halíř požádal Hájka o sdělení výše slevy předplatného EAI pro členy ČAS a o jmenovitý seznam lidí, kteří slevu využívají. Hájek uvedl, že roční předplatné pro členy ČAS je 320 Kč, pro ostatní 420 Kč, seznam dodá později.

Suchan vyzve kolektivní členy, aby jmenovali delegáta na sjezd.

Legitimace a diplomy

Legitimace byly vytištěny, vyplněny počítačem a podepsány předsedou, nicméně předseda jejich distribuci zastavil, protože v mnoha případech v nich chybí údaje (datum narození, členem od). Bylo rozhodnuto, že chybějící údaje bude doplňovat Weber na stroji podle historických záznamů v sekretariátu, členských přihlášek uložených u Vašty a především údajů dodaných složkami. Legitimace, které budou moci být kompletně vyplněné, budou předány předsedům složek na plenární schůzi 28. února, nepřítomným předsedům budou vzápětí potom poslány. Nekompletní legitimace vydávány nebudou.

VV schválil odměnu 500 Kč Ing. Pavlu Příhodovi za vytvoření grafického znaku ČAS použitého na legitimacích (8-0-0). VV tímto znak pro ČAS odkoupil.

Weber nechal vytisknout nevyplněné diplomy čestných členů, VV však jejich podobu neschválil a pověřil Borovičku, aby do 28. února vytiskl diplomy obsahující grafický znak. Weber dodá chybějící podklady (roky udělení čestného členství).

Kosmické Rozhledy +

Uzávěrka čísla 1/1998 je 26. února. Václík dodá zprávu o činnosti poboček v roce 1997 a seznam poboček pro rok 1998 s uvedením výše příspěvků a nabízených služeb. Halíř totéž za sekce. Suchan zprávu za kolektivní členy a Borovička za výkonný výbor. Marková dodá vyhlášení ceny Zdeňka Kvíze a program sjezdu, Hájek poskytne další informace o sjezdu. Šolc bude požádán o slíbené příspěvky o historii sjezdů a čestných členů ČAS. Grygar pošle informaci o kolokviu IAU číslo 173, které se bude konat v srpnu na Slovensku.

Suchan navrhl otisknout v KR+ reakci VV na vyjádření týkající se ČAS publikovaná v ŘH číslo 1-6/1997. Tento návrh byl schválen (5-2-1) s tím, že Suchan navrhne formulaci a bude ji konzultovat s jinými členy VV e-mailem.

KR+ budou napříště rozesílány podle Halířova seznamu členů ČAS. Zajistí Weber. Rovněž zkontroluje, proč Marková a Poková nedostaly číslo 3/1997.

Cena Zdeňka Kvíze

Marková informovala o rozhodnutí Komise pro udělení ceny Z. Kvíze o udělení této ceny Mgr. Jiřímu Duškovi za popularizaci astronomie. Cena bude předána 13. září na konferenci JENAM 98 v Praze.

Příprava sjezdu

28. února pořádá Pražská pobočka v kinosále planetária předsjezdovou plenární schůzi ČAS. Pozvánku dostanou všichni členové ČAS, buď v Corone Pragensis nebo zvlášť. Dopoledne (9:30-12) proběhne všeobecná diskuse. Protože na sjezdu bude čas omezený, závažné otázky, např. návrhy na změnu stanov, by měly být důkladně diskutovány již zde. Odpoledne (13:30-15:30) přednese Ing. Marcel Grün přednášku o kosmonautice.

Poslední možný termín pro oznámení jmen delegátů Markové je 28. únor. Později již nebude možné zajistit ubytování. Ubytování zajišťuje Hájek, VV doporučuje sehnat co nejlevnější pokoje. Delegáti kolektivních členů nemusí býtí individuálními členy ČAS.

Zhruba v polovině března odešle Hájek potvrzeným delegátům osobní dopisy s organizačními pokyny a potvrzením jejich mandátu. Mandáty potvrdí Halíř na základě seznamu členů. Hájek si vyzvedne 28. 2. v Praze od Webera poštovní známky a obálky.

Grygar pozve na sjezd všechny čestné členy ČAS, Weber dodá adresy.

Grygar dále pozve zástupce vybraných vědeckých společností (Weber vyžádá seznam od RVS), SAS a registrovaných astronomických spolků, jejichž adresy se podaří sehnat (hovořilo se o Hradecké, Vlašimské, a Zlínské společnosti a o Veselí na Moravou).

Hosté se zúčastní na vlastní náklady, bude jim však nabídnuto zajištění ubytování.

Weber pošle na brněnskou hvězdárnu oficiální žádost o pronájem sálu.

VV projednal a schválil jednací a volební řád sjezdu a program sjezdu. Hájek tyto dokumenty rozmnoží a každý delegát je obdrží při registraci. Náklady na množení uhradí sekretariát.

Vaclík a Halíř vyzvou složky k dodání seznamů členů zemřelých od minulého sjezdu.

Sjezd zahájí předseda 4. 4. ve 13 hodin a poté vyzve k uctění památky zemřelých členů. Pak bude zvolen předsedající sjezdu. VV navrhne Hájka. Do mandátové komise VV navrhne Suchana, do volební Markovou, do návrhové Grůna, jako zapisovatele Haase, a ověřovatele zápisu Znojila.

Cestovní příkazy bude vyplácet Suchan, formuláře obdrží delegáti při registraci.

Jmenovité seznamy členů poboček a sekcí připraví pro vyvěšení Halíř.

Zprávu o činnosti připraví a přednese Grygar, o hospodaření Halíř, revizní zprávu Prudký. Příspěvek o konferenci JENAM přednese Grygar, odbornou přednášku Mikulášek. Je třeba upřesnit téma odborné přednášky do programu.

Přihlášky do diskuse obdrží delegáti při registraci. Písemně podané přihlášky budou mít přednost. Délka diskusního příspěvku bude omezena na 5 minut, předsedající může povolit prodloužení až na 10 minut.

5. 4. začne jednání v 9 hodin. V 8:20 bude uzávěrka kandidátek pro volby, aby mohly být včas vytištěny hlasovací lístky.

Občerstvení a sobotní večere budou zajištěny přímo na hvězdárně.

Různé

Prudký dodá Grygarovi adresář Sdružení hvězdáren a planetárií pro rozeslání druhého oznámení konference JENAM.

Halíř odevzdal pět nových přihlášek do Západočeské pobočky.

Halíř rozdál členům VV k posouzení pracovní verzi textu „Povinnosti složek ČAS“.

Zasedání skončilo dle plánu těsně po 15. hodině. Příští zasedání výkonného výboru se bude konat 25. března 1998 od 09:20 SEČ v knihovně Štefánikovy hvězdárny v Praze na Petříně. VV se ještě sejde těsně před sjezdem, 4. 4. v 10 hodin v Brně.

Jiří Borovička

Kolektivní členové České astronomické společnosti

Astronomický ústav AV ČR

Boční II 1401, 140 00 Praha 4, tel. č. 02/6710 3111

Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy

Petřín 205, 118 46 Praha 1, tel.č. 02/57 32 05 40

E-mail: observat@ms.anet.cz

Expresní astronomické informace

Adresa: Hvězdárna Vyškov, P. O. BOX 43, 682 01 Vyškov

Telefon: 05/41129294, 755405 (D. Hanžl), 41321287 (P. Hájek, D. Hanžl)

0507/21668, 22558, 0603/527727 (P. Hájek)

Fax: (05) - 41211214 (uvádějte: Astronomický ústav, Ing. D. Hanžl)
(0507) - 22348 (uvádějte: Hvězdárna Vyškov, RNDr. P. Hájek)
E-mail: root@astro.sci.muni.cz, hanzl@elanor.sci.muni.cz
qhajek@fee.vutbr.cz
WWW: http://astro.sci.muni.cz nebo http://www2.sci.muni.cz
BBS: (05) - 41129483 (baud rate 2400, parity NONE, data bits1)
(05) - 41129574 (baud rate 19200, parity NONE, data bits1 nebo přes Internet
zadat "telnet astro.sci.muni.cz" (ip.adr.: 147.251.154.5), login "bbs")
Packet: OK2ICG@OK0PAB.#BRNO.TCH.EU
(členům ČAS je poskytována slena na odběr EAI)

Společnost pro meziplanetární hmotu

spojení na předsedu:

Doc. RNDr. Vladimír Znojil, CSc. - Centrum modelování, Lékařská fakulta MU,
Komenského nám. 2, 662 43 Brno
E-mail: znojil@med.muni.cz

Společnost Astropis (předseda Jakub Rozehnal)

kontaktní adresa: Štefánikova hvězdárna, Petřín 205, 118 46 Praha 1
(členům ČAS je poskytována sleva 30% na předplatné časopisu Astropis)

Valašská astronomická společnost (předseda František Martínek)

kontaktní adresa: Hvězdárna, 757 01 Valašské Meziříčí
tel./fax: 0651/61 19 28

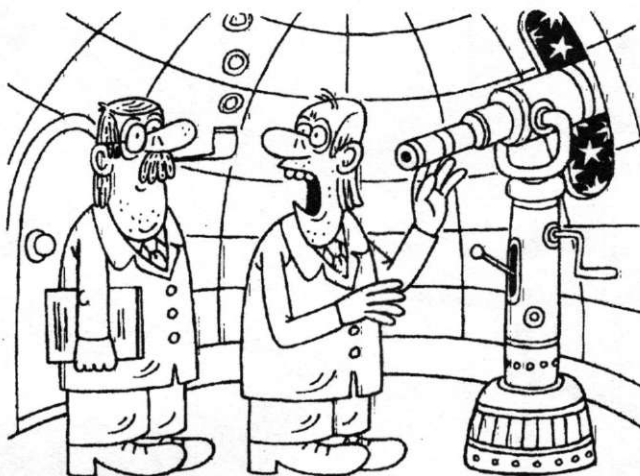
Pavel Suchan, člen VV ČAS pověřený stykem s kolektivními členy.

Výkonný výbor ČAS				
RNDr. Jiří Grygar, CSc.	předseda	Fyzikální ústav AV ČR Na Slovance 2, 180 40 Praha 8	02/66052660 02/8584569 fax	grygar@fzu.cz
RNDr. Eva Marková	místopředsedkyně	Hvězdárna Úpice 542 32 Úpice	0439/881731 0439/932289	markovae@mbox.vol.cz obsupice@mbox.vol.cz
RNDr. Jiří Borovička	vědecký tajemník	Astronomický ústav AV ČR 251 65 Ondřejov	02/881611 0204/857153	borovic@asu.cas.cz
František Vacík	pobočky	Žižkovo náměstí 15 373 12 Borovany	038/950289	
Karel Halíř	sekce	Lužická 901/III 337 01 Rokycany	0181/722622 práce	halir@oku-ro.cz
RNDr. Erika Poková	tiskový tajemník	Vostrovská 29 160 00 Praha 6	02/364504 domů	
Pavel Suchan	kolektivní členové	Hvězdárna a plan. hl. m. Prahy Petřín 205, 118 46 Praha 1	02/57320540 02/538280 fax	observat@ms.anet.cz
RNDr. Petr Hájek		Hvězdárna Vyškov, PO BOX 43 682 01 Vyškov	0507/21668, 22558 0507/21117 fax	qhajek@fee.vutbr.cz
RNDr. Jiří Prudký	předseda rev. komise	Hvězdárna Kolářovy sady 3348 796 01 Prostějov	0508/24130	
Ing. Marcel Grún		Planetárium, Král. obora 233, 170 21 Praha 7	02/377576	planet@mbox.vol.cz

sekce			
	předseda	hospodář	kontaktní adresa
Astronautická	Ing. Marcel Grún Královská obora 233, 170 21 Praha		předseda
B.R.N.O. pozorovatelů prom. hvězd	RNDr. Miloslav Zejda Hvězdárna a planetárium Kráví hora 2, 616 00 Brno	Mgr. Jindřich Šilhán Hvězdárna a planetárium Kráví hora 2, 616 00 Brno	předseda qzejda@fee.vutbr.cz
Kosmologická	Ing. Vladimír Novotný Jašíkova 1533/4, 1749 00 Praha		předseda
Pedagogická	Doc. RNDr. Martin Šolc, CSc. AsÚ UK, V Holešovičkách 2 180 00 Praha		předseda solc@beba.cesnet.cz
Historická	RNDr. Erika Poková Vostrovská 29, 160 00 Praha	Mgr. Jaroslav Soumar Hvězdárna, Petřín 205, 118 46 Praha	předseda
Sluneční	RNDr. Eva Marková Hvězdárna, 542 32 Úpice	RNDr. Pavel Kotrč, CSc. Ondřejov 266, 251 65 Ondřejov	předseda markovae@mbox.vol.cz
Zákrytová a astrometrická	Ing. Jan Vondrák, DrSc. Na Březince 20, 150 00 Praha	Ing. Václav Příbání Královská obora 233 170 21 Praha	Karel Halíř, Lužická 901/III 337 01 Rokycany 0181/722622

pobočky ČAS

	předseda	tajemník	hospodář
Brno	Mgr. Miroslav Šulc Velkopavlovická 19 628 00 Brno	RNDr. Petr Hájek Hvězdárna a planetárium Kraví hora 2, 616 00 Brno tel.: 0507/21668, 22558	
České Budějovice	František Vacík Žižkovo nám. 15 373 12 Borovany tel. 038/950289	Ladislav Schmied Havlíčková 151 378 62 Kunžak	Jana Jirků Sládkova 437/II 37 301 Jindřichův Hradec
Praha	Pavel Suchan Hvězdárna, Petřín 205 118 46 Praha1 tel.: 02/24510709	Ing. Marcel Grún Královská obora 233 170 21 Praha tel.: 02/371746-8	Ing. Milena Procházková Jarníkova 1885 148 00 Praha tel.: 02/7940422
Teplice	Zdeněk Tarant Frant. Malíka 998 434 01 Most	Stanislav Jakoubek Stará Duchcovská 403 415 03 Teplice	Josef Mates Zápotočského 2085 434 01 Most
Východočeská	RNDr. Eva Marková Hvězdárna Úpice U Lípek 160, 542 32 Úpice tel. 0439/932289	RNDr. Zbyněk Melich Bezručova 1397 511 01 Turnov	Jiří Kordulák Hvězdárna Úpice U Lípek 160, 542 32 Úpice tel. 0439/932289
Západočeská	Michal Rottenborn Klatovská tř. 109 320 08 Plzeň	Karel Hallř Lužická 901, 337 01 Rokycany tel. 0181/722622	Dagmar Cvrková Plzeňská 537/II 33701 Rokycany

Zdeněk Žáček

„V ženských se člověk nevyzná... objevil jsem novou kometu, pojmenoval jsem ji po manželce a víš, co mi řekla? Že jsem blbej, jak daleko vidím!“

Opravy

V seriálu Povídání o mapách se vyskytly v důsledku mé nepozornosti chyby, na které pravděpodobně pozorný čtenář přišel sám.

KR+ 2/ 97, str. 3, odstavec 2. 1., řádek 7, konec řádku má znít: "...délkový element $d\sigma$."

Str. 4, řádek 12, konec řádku má znít: "...avšak střed obrazu není obrazem středu vzoru."

Str. 4, řádek 4. Zdola (výraz pro obsah vrchlíku) "... $2\pi Rv$,..."

KR+ 3/97, str. 2, řádek 4. Zdola (rovnice) má znít

$$\operatorname{tg} \delta = \operatorname{tg} i \sin \alpha$$

Str. 6. Odstavec 3. 5., řádek 2., konec řádku má znít: "...s deklina-
cemi $\pm \delta_0$, a to..."

KR+ 3/97 na straně 13, řádek 6. zdola v článku Úpadek sekci ČAS v má
správný text znít: "Komise se sešla v září 1978..."

Na chybu jsem přišel opožděně, až když jsem našel archivovaný záznam. To bylo v době kdy jsem měl zato, že příspěvek nebude publikován (VV ČAS má k dispozici správný, rozšířený text článku).

Miroslav Šulc

NOVINOVÁ ZÁSILKA

Morávek Jiří Ing.

Švamberkova 5

Tábor

390 01

Kosmické rozhledy plus vydává Česká astronomická společnost, Královská obora 233, 170 21 Praha 7. Tiskne Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy, sazba Ing. Jan Šafář.
Redakce: RNDr. Petr Hájek, Ing. Jan Šafář, Hvězdárna a planetárium Mikuláše Koperníka, 616 00 Brno, tel.: 05/ 41 32 12 87. Pro členy ČAS zdarma.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha pod č. j. NP 1546/1993 ze dne 23. 9. 1993.